Proletari din toate țările, uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXII–Nr. 1045 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 5 iunie 1970 | 4 pagini 25 bani

SIMȚIM DIN PLIN GRIJA PARTIDULUI ȘI STATULUI

Întinse zone ale țării au cunoscut în această primăvară vitregia naturii dezlănțuite. Calamitățile naturale au adus mari pagube avutului obștesc și cetățenilor.

La chemarea partidului, însuflețiți de cuvintele secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vrednica noastră clasă muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, armata și gărzile patriotice, întregul popor — români, maghiari, germani și cetățeni de alte naționalități — au dat o aprigă luptă cu stihiile naturii, fără a precupeți nici un efort, dînd dovadă de un puternic spirit de sacrificiu, de o unitate de acțiune de neclintit.

Întreaga țară este astăzi antrenată într-un uriaș efort de înlăturare a urmărilor sinistrului, de restabilire și normalizare a vieții economice și sociale. Fiecare zi de muncă înseamnă o nouă biruință pe frontul reconstrucției, în uriașul mers înainte al țării.

Statul nostru socialist a acordat și acordă sprijin permanent populației sinistrate. După cum se știe, din primele zile s-au alocat pentru sprijinirea imediată a populației fonduri speciale de 400.000.000 de lei. Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România și a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste privind unele măsuri de ajutorare a populației și a cooperativelor agricole care au avut de suferit din cauza calamităților naturale din luna mai 1970, **apărută recent, stabilește noi măsuri în acest sens, care au stîrnit un larg ecou în rîndul tuturor oamenilor muncii. Sprijinul și înlesnirile care se acordă pe baza Hotărîrii vor permite familiilor sinistraților să înlăture cît mai repede pagubele suferite, să-și refacă gospodăriile și bunurile distruse, să reintre în ritmul unei vieți normale.**

Cum se știe, Hotărîrea prevede că cetățenilor din municipii și orașe ale căror locuințe proprietate personală au fost complet distruse li se pot atribui, dacă doresc, apartamente în bloc, tot în proprietate personală. Cei care au locuit cu chirie în clădiri distruse de calamități vor primi cu prioritate apartamente în blocurile ce se construiesc de către stat. De asemenea, cetățenilor din mediul urban care nu doresc să primească apartamente în bloc, cît și cetățenilor din mediul rural ale căror locuințe proprietate personală au fost distruse sau avariate vor primi ajutoare bănești pentru reconstruirea locuințelor, pentru repararea lor și a anexelor gospodărești, a bunurilor casnice și de uz personal. Hotărîrea stabilește ca ajutoarele să se acorde diferențiat pentru fiecare caz în parte, în funcție de pagubele suferite, de veniturile și greutățile familiilor respective. Sînt prevăzute totodată facilități în procurarea materialelor de construcții la prețuri de livrare fără impozit, scutirea de taxe pentru obținerea autorizației de construcție și altele.

Oamenii școlii, alături de întregul nostru popor, au primit cu deosebită bucurie această Hotărîre, care îi mobilizează în muncă, în efortul lor de a înlătura total urmările pricinuite de calamități lor personal și învățămîntului și de a lupta pe mai departe pentru înfăptuirea mărețului program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate adoptat de Congresul al X-lea al P.C.R.

Partidului — cele mai fierbinți mulțumiri ale inimilor noastre

Cînd puhoaiele au năvălit turbate peste orașul Alba Iulia, căminul nostru, ca și ale altor multor cetățeni, n-a fost cruțat. Casa ne-a fost complet dărîmată, toate bunurile gospodărești distruse.

Și totuși, n-am deznădăjduit nici un moment. Niciodată nu ne-am simțit singuri și părăsiți. În fiecare clipă i-am simțit alături de noi pe toți tovarășii noștri de muncă, întregul nostru popor. Nu vom uita niciodată că în acele zile de grea încercare, în ceasurile de cumpănă ale vieții noastre, iubitul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a venit printre noi, ne-a îmbărbătat, ne-a dat încrederea în izbîndă, ne-a însuflețit. Ne-am dat seama atunci, mai mult ca oricînd, că sîntem parte integrantă dintr-o mare familie unită puternic sub conducerea înțeleptului nostru partid.

Iată-ne acum, la scurt timp după cruntul sinistru, din nou acasă. Datorită grijii părintești pe care ne-o poartă partidul și statul, locuim acum într-un apartament confortabil într-unul din noile blocuri de pe Platoul Romanilor din Alba Iulia.

Cuvintele nu sînt în stare să exprime sentimentele de dragoste, de stimă pe care le nutrim față de Partidul Comunist Român, față de statul nostru socialist. Din inimile noastre pornesc cele mai fierbinți mulțumiri, pe care le adresăm celui mai vajnic și mai bun cetățean al țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, care ne-a ajutat să vindecăm adîncile răni materiale și morale pe care ni le-a provocat sinistrul.

Profesorii ZOE și OCTAVIAN DUNA
Alba Iulia

Nici o clipă nu ne-am pierdut încrederea

După cum se știe, orașul nostru — Dej — a fost crunt lovit de năpraznica revărsare a apelor. Calamitatea a distrus întreprinderi, instituții, numeroase locuințe. Au suferit grele pierderi nu numai Liceul „Andrei Mureșanu", ci și multe din familiile elevilor care învață aici, mulți slujitori ai școlii. Pustiitoarele ape au adus în situația de sinistrați șapte profesori și nouă salariați din personalul administrativ și de serviciu al liceului. Căminele unora dintre noi au fost cu desăvîrșire distruse.

Aș vrea să spun că în tot acest timp noi toți nu ne-am pierdut încrederea. Știam că partidul ne va ajuta să ieșim din impas, că el ne va sprijini să refacem totul, să ne facem un cămin mai înfloritor.

Am avut în urmă cu cîtva timp o dovadă a grijii pe care partidul și statul o poartă oamenilor școlii atunci cînd salariile noas-

(Continuare în pag. 2-a)

Greutățile sînt învinse, viața școlară își continuă cursul

Au trecut trei săptămîni de la acea cumplită noapte de la mijlocul lunii mai cînd a început diluviul. Primele știri publicate în presă, primele vești la radio ne cutremurau. Apoi, imediat — concomitent cu știrile despre ravagiile puhoaielor — ne-au sosit vești care ne-au redat încrederea. Ele vorbeau despre lupta pentru înlăturarea dezastrului, despre recuperarea pagubelor, despre reluarea muncii întrerupte. Lupta cu stihiile naturii nu s-a încheiat nici acum. Dar ceea ce caracterizează viața noastră de astăzi este uriașul efort colectiv pentru ca totul să reintre în normal. Totul pentru refacere, totul pentru normalizare !— este astăzi cuvîntul de ordine.

În aceste zile am umblat prin multe locuri năpăstuite de sinistru, am stat de vorbă cu mulți oameni loviți. Nicăieri n-am întîlnit deznădejdea. Nimeni nu s-a îndoit vreo clipă că viața își va relua cursul său normal. În fiecare om este adînc înrădăcinată încrederea în biruință. Există toate condițiile pentru aceasta : o forță puternică și unită — întregul popor, un conducător încercat și înțelept — partidul.

Și școala a fost greu încercată în această bătălie. Dar ultimele săptămîni ale anului școlar, cu toate imensele greutăți ivite, și-au desfășurat în cea mai mare parte mersul lor obișnuit. „Cursurile continuă...", „Elevii își reiau locurile în bănci" sînt știri frecvente. Dincolo de aceste cuvinte, în aparență seci, se întrezăresc adevărate epopei. Încerci regretul că nu poți scrie despre toate, că nu le poți cuprinde pe toate.

Elevii își reiau locurile în bănci

Știrile s-au succedat una după alta : în Mureș, în Alba, în Hunedoara, în Arad, în Bistrița-Năsăud, în Cluj sau în Sălaj, în aproape toate județele lovite de calamități elevii și-au reluat activitatea lor de fiecare zi.

Multe școli au fost distruse, multe au fost avariate. Cursurile continuă totuși — în alte locuri, sub alte acoperișuri dar fără să impieteze asupra bunului mers al procesului de învățămînt. Așa stau lucrurile în județul Satu-Mare. Școlile distruse au găsit o caldă primire în alte școli, mai puțin afectate de inundații. În comunele Someșeni și Botiz, unde clădirile școlare au fost năruite de ape, lecțiile s-au predat fără întrerupere la căminele culturale. În prezent și-au reluat activitatea toate grădinițele din Satu-Mare, care găzduiesc și o parte din copiii preșcolari sinistrați. Încă de cînd apele mai stăruiau pe străzile orașului s-au continuat intensele pregătiri pe care le fac absolvenții liceului pentru susținerea examenului de bacalaureat.

Am vorbit zilele trecute cu prof. Andrei Nagy, director adjunct la Liceul „Andrei Mureșanu" din Dej, liceu care a avut multe pagube de pe urma calamităților. Printre altele aici au fost inundate și laboratoarele, dar aparatele și substanțele pe care le cuprindeau ele au fost mutate în alte încăperi, aflate la etaj, astfel încît elevii pot face, ca și mai înainte, experiențe și lucrări practice.

În alte părți ale țării, pe malul Dunării și în luncile Siretului și ale Prutului, cursurile au fost numai vremelnic întrerupte.

Două rînduri înserate în numărul trecut consemnau că la Școala generală din satul Lacul lui Baban, în județul Vrancea, cursurile continuă. Cînd ne gîndim că la Lacul lui Baban pămîntul se năruie, că aproape toate casele s-au prăbușit, iar școala generală — o clădire nouă, cu 4 săli de clasă — nu mai există, știrea aceasta este de-a dreptul uimitoare. Ea arată, ca toate știrile ce vorbesc despre situația din regiunile calamitate, grija deosebită, de ceas cu ceas, pentru ca viața să-și urmeze cursul înainte. Din timp oamenii și-au dat seama de halucinanta mișcare a pămîntului și, o dată cu toate bunurile materiale ale satului, mobilierul școlii, cărțile, arhiva și materialele didactice au fost strămutate într-o altă „școală", improvizată în corturi militare. Ochii copiilor, obișnuiți să deslușească slovele cărților, privesc consternați școala prăbușită — școala lor cea frumoasă, școală în care au învățat primele litere ale alfabetului. Dar cursurile continuă. Sînt ultimele lecții din acest an, este perioada recapitulărilor, o perioadă decisivă — și chiar în corturi, ea se desfășoară așa cum trebuie.

Inundațiile și alunecările de teren au afectat și alte 14 școli din județul Vrancea. Peste tot însă cursurile au fost reluate.

Școlile județului Brăila au fost și ele crunt încercate de furia apelor, de vîntul năprasnic. Șase sute de elevi sinistrați din Vădeni și Baldovinești sînt găzduiți în internatele școlare din Brăila, unde continuă să învețe. Elevii din Gura Gîrlușei, inundată de peste două luni, învață acum în satul Gura Călmățui. Ca și ei, elevii din satele Filiu și Moroteși își continuă cursurile în alte localuri.

De pe întreg cuprinsul țării ne sosesc noi și noi vești despre activitatea școlilor. Citim printre rînduri că nimic nu va fi în stare să împiedice cursul normal al muncii instructiv-educative.

Este vremea la care se încheie un nou an de muncă, este vremea unui bilanț. Ca și în alți ani acest

AL. I. VLADIMIR
și
M. VERDEȘ

(Continuare în pag. a 2-a)

Sus : În comuna Chețani, județul Mureș, se înalță case noi pentru sinistrați.

Jos : Elevii sinistrați sînt înconjurați cu dragoste și căldură.

Aș vrea să amintesc

Aș vrea să amintesc mai întîi eroii. Pe cei care s-au azvîrlit în valurile reci ca ghiața. Pe cei în ale căror mîini bărcile de agrement, care alunecau în aromate după amiezi de sărbătoare prin umbra sălciilor de pe oglinda lacului, au devenit bărci de salvare. Pe cei ce au transformat ușile și gardurile și porțile în plute. Încă din primele clipe, din acele clipe de cumplită buimăceală, monstrul distrugător a simțit înfigîndu-i-se în piept o mînă bărbătească și fermă. Nu tot ceea ce ar fi vrut să care și să distrugă putea fi cărat și distrus. Au fost bărbați care, cu piepturile lor, au ridicat în fața furiei sale un zid de granit. Printre ei s-au aflat și energicul director de școală ca și blajinul profesor de istorie, și dirigintele exigent ca și timidul tînăr din clasa a XI-a.

Aș vrea să amintesc solidaritatea. S-a ridicat în picioare întregul popor, cu rîndurile strînse umăr lîngă umăr, cu hotărîrea de a nu ceda. Erau în primejdie frații și surorile noastre, copiii noștri. Era primejduită familia noastră, a tuturor, era primejduită avuția țării. Pe undele vibrante ale generozității, a pornit împotriva valurilor inundației valul ajutoarelor frățești. Fiecare a frînt în două pîinea prînzului și a împărțit-o cu cei cărora le-o răpiseră apele, a condus cu gîndul convoaiele solidarității, în care, printre sutele și miile de obiecte purtate spre zonele calamitate, se aflau darurile copiilor : uniforme, haine, manuale, rechizite școlare pentru colegii de departe.

Mai vreau să amintesc dîrzenia. În fața imensei dușmănii a calamităților, nimeni n-a ezitat. Nu s-a temut, nu s-a lamentat. S-au înălțat diguri, transformîndu-se în armă de luptă împotriva apelor tot ce se afla la îndemînă, de la foliile de polietilenă pînă la pietrele din pavaj. Pe un front de mii de kilometri și-au petrecut nopți fără somn și nenumărați profesori și elevi.

La atacul puhoaielor s-a răspuns cu un contraatac decisiv. Pentru o întreprindere inundată, alte zece și-au strunit forțele, și-au sporit producția. Pe fiecare petic de pămînt unde grîul a fost îngălbenit de apă se ară și se seamănă a doua recoltă. Nopți fără somn. Duminici transformate în zile lucrătoare. Lecții mutate din școlile distruse în încăperile căminului cultural sau în corturi.

Amintesc unitatea. Pe frontul acesta uriaș s-a angajat în luptă întreaga națiune. Vîrstnici și tineri, femei și bărbați, muncitori, țărani și intelectuali, fără deosebire de naționalitate, au devenit cu toții soldați ai luptei pentru apărarea împotriva năvalei apelor, pentru reconstrucția economiei lovite de oarba lor furie.

Toate acestea au fost posibile, toate acestea s-au afirmat cu atîta putere fiindcă în mijlocul uraganului, la cîrma societății noastre s-a aflat un conducător care a știut și în aceste împrejurări dramatice, ca și în cele pașnice, să dinamizeze toate structurile sociale, toate resursele umane și materiale ale patriei. Reacția promptă, stăpînirea de sine, luciditatea întregului popor au izvorît din aceeași unică sursă, din extraordinara capacitate a acestui conducător de a fi prezent pretutindeni, de a acționa precis, rapid și fără ezitare, prin măsuri care au cuprins atît ansamblul cît și detaliile luptei. Comandamentul suprem — Partidul nostru Comunist — ne conduce cu înțelepciune, cu grijă și dragoste. Întregul popor îl urmează cu cea mai deplină încredere.

O. B.

Valorificarea eforturilor de cercetare în perfecționarea învățămîntului

Educația, cu toate formele sale — școlară, universitară sau postșcolară și postuniversitară (educația adulților) — este creatoarea acelui fond de inestimabilă valoare, constituit din idealuri, capacități și virtuți, care garantează realizarea telurilor socio-culturale spre care ne îndreptăm. Învățămîntul trebuie să-și însușească cu fidelitate și promptitudine sensurile și ritmurile caracteristice progresului multilateral al societății noastre socialiste în deceniul următor.

Prin funcțiile sale cultural-economice, prin transformările structurale, de conținut și de tehnică didactică, prin natura problematicii sale, învățămîntul constituie astăzi un sistem dinamic de o extremă complexitate, cu dependențe, tendințe și rezultate greu de surprins, de explicat și de anticipat. Recunoașterea acestei complexități, departe de a determina adoptarea unei atitudini de espectativă, îndeamnă convingător la **schimbarea modului de abordare a problematicii învățămîntului.** Perfecționarea învățămîntului pe linia deschisă de totalitatea directivelor C.C. al P.C.R. privitoare la școală și educație elaborate în ultimii ani nu poate fi înfăptuită prin cîteva lucrări în plus, ci printr-un **program prospectiv și multidisciplinar de cercetări educaționale** ; nu prin măsuri parțiale, ci prin **ansambluri unitare de decizii** fundamentate pe studii și cercetări. Ea nu poate fi opera unor eforturi izolate, oricît de meritorii, ale celor trei factori angajați în progresul învățămîntului — personalul didactic, cercetarea științifică și forul de decizie (conducerea învățămîntului realizată la nivel central, județean sau instituțional) — ci reclamă imperios **conjugarea și sincronizarea eforturilor** în perspectiva unui program cu obiective, etape și finalizări bine determinate. Înainte de a iniția schimbări trebuie să stabilim, în spiritul directivelor de partid și cu maximum de precizie, încotro ne îndreptăm, spre ce **model educațional** aspirăm, ce coordonate social-pedagogice va avea el și, în raport cu acestea, ce carențe are actualul model. De ce să aducem, de exemplu, modificări actualului sistem al metodelor de învățămînt, sau bacalaureatului, sau concursurilor de admitere în instituțiile de învățămînt superior, cînd aceste schimbări, raportate la ce va fi sau va trebui să devină învățămîntul în viitor, s-ar putea să prezinte, prin consecințele lor, un pas înapoi și nu înainte ? Cu alte cuvinte, inovările au nevoie nu numai de suportul studiului și al analizei temeinice, ci și de un termen de referință — învățămîntul de mîine. De altfel, așa cum observă și diferitele foruri internaționale, organizatoare asidue ale unor schimburi de experiență pe tema perfecționării învățămîntului, **anticiparea viitorului constituie cea mai sigură și mai economicoasă modalitate de rezolvare a problemelor prezentului.**

Investită cu responsabilități și funcțiuni fără precedent în istoria societății, învățămîntul pretinde astăzi **soluții complete și unitare,** verificate prin prisma unui sistem multilateral de criterii (pedagogice dar și sociologice, psihologice dar și economice etc.), soluții care nu pot fi elaborate decît pe calea cercetării.

Premise pentru organizarea unei cercetări prospective multidisciplinare a învățămîntului există, dar organizarea însăși și **acumularea experienței și a stilului** cerute de munca în echipă rămîn a fi înfăptuite în viitor. Perfecționarea relațiilor între diferitele direcții și domenii ale cercetării a devenit esențială, iar constituirea unui for coordonator, în mod evident necesară. Orice încercare de a soluționa exhaustiv întinsa și variata problematică a învățămîntului contemporan de pe poziția unei singure științe — fie ea cibernetica, psihologia, sociologia, pedagogia, ergonomia — duce în cele din urmă la serioase dereglări ale educației și la impasuri. Învățămîntul presupune o cercetare multidisciplinară dar, prin însuși scopul și natura lui, pretinde o cercetare **orientată în perspectivă pedagogică.** Întocmai cum pedagogia este chemată să se deschidă spre noi colaborări și să-și însușească o viziune cuprinzătoare asupra procesului educațional, tot așa cercetarea multidisciplinară a învățămîntului este datoare să asimileze spiritul care animă pedagogia modernă, spirit profund inovator și transformator. Altfel ea riscă să propage soluții unilaterale și, în ultimă instanță, dăunătoare.

Tot atît de necesară este **perfecționarea relațiilor și a comunicațiilor între cercetare și școală,** între cei ce urmăresc prospectarea și inovarea învățămîntului și cei chemați să realizeze transformările elaborate și verificate. Cercetarea trebuie să se apropie mai mult de școală, să-i cunoască aspirațiile și să-i evalueze realist potențialul, iar școala are datoria să se deschidă mai decis față de mesajul înnoitor al cercetării. Pentru a instaura relații clare și fecunde între cercetare și școală (ea însăși capabilă de un anumit gen de cercetare), e bine să plecăm de la fapte și să ne ferim de soluționarea declarativă a extrem de complicatelor probleme ale învățămîntului contemporan. Cercetarea este grea în primul rînd pentru cei care o fac și ea are carențele ei, dar cercetarea este dificilă și pentru beneficiarii ei, obligați fie să o analizeze și să **o** propage, fie să o înțeleagă adecvat și să o aplice. Această dublă constatare, făcută pretutindeni în lume unde cercetarea s-a constituit realmente ca factor de inovare a învățămîntului, este cu atît mai demnă de atenție cu cît, prin sensul **și** rezultatele sale, cercetarea contrazice uneori practica școlară existentă ea obligă la modificarea viziunii și a practicii pedagogice tradiționale, angajîndu-se prin aceasta în lupta, de loc ușoară, cu inerția.

Cercetarea își exercită influența transformatoare asupra învățămîntului pe două căi : **direct,** prin lucrări publicate, sesiuni științifice, conferințe, demonstrații didactice etc. și **indirect,** prin intermediul Ministerului Învățămîntului, adică al forului de analiză și decizie. Ca orientare și esență învățămîntul presupune **decizii luate pe baza rezultatelor sigure ale cercetării.** Prin lucrări și conferințe putem modifica pînă la un punct numai cultura pedagogică a cadrelor didactice care au obișnuința și capacitatea de a studia cu receptivitate, dar nu putem fi siguri că aducem modificări practicii școlare. Aceasta e guvernată de anumite tradiții și re

Conf. univ. dr. G. VĂIDEANU
directorul Institutului de științe pedagogice

(Continuare în pag. 3-a)

Greutățile sînt învinse, viața școlară își continuă cursul

(Urmare din pag. 1)

bilanț va fi rodnic, ca și în alți ani noi generații de elevi vor părăsi băncile școlilor bine pregătiți.

Peste tot, școala a raspuns prezent!

Sînt mai bine de 20 de zile de cînd de-a lungul Dunării se duce o neîntreruptă și dîrză bătălie. O bătălie eroică, încordată, plină de măreție. S-au angajat să o poarte mii și mii de oameni, tineri și vîrstnici, care și-au unit puterea într-o forță vie, unică, alcătuind prin munca lor un baraj peste care apele învolburate și crescînde ale bătrînului fluviu nu vor putea trece.

Și, ca peste tot unde în aceste ultime săptămîni s-au purtat astfel de bătălii, și aici școala este prezentă. Sînt prezenți la efortul uriaș de zăgăzuire a apelor profesorii, sînt prezenți elevii. Și unii și alții s-au alăturat miilor de oameni care zile și nopți stau de pază împotriva apelor. Sînt prezenți cu același înalt simț de răspundere cu care, în aceste zile, se pregătesc și învață pentru a încheia cu succes anul școlar. De la Drencova pînă la Sulina sute și sute de elevi, împreună cu profesorii lor, participă după orele de curs la înălțarea digurilor, la apărarea și protejarea întreprinderilor, a școlilor, a cîmpiilor înverzite, a satelor și orașelor în care trăiesc.

În comuna Izlaz se muncește acum zi și noapte, fără răgaz. Mircea Cone, directorul Școlii generale din comună, împreună cu elevii acesteia, se află în primele rînduri. Au venit să dea ajutor și 300 de elevi de la Liceul „Unirea" din Turnu Măgurele, împreună cu patru profesori. În cîteva zile, aici s-a ridicat un dig de peste 6 km. De două ori apa a încercat să-l străpungă. S-au cărat noi saci de nisip, s-au transportat alte și alte tone de pămînt — și digul a rezistat.

Cu aceeași voință muncesc în aceste zile toți elevii din Turnu Măgurele, care au contribuit la ridicarea digului ce protejează combinatul chimic.

Mai departe, la Zimnicea, elevii sînt alături de toți locuitorii orașului, ridicînd împreună cu ei o stavilă puternică împotriva apelor. Îi ajută și elevi de la școlile generale din comunele Pietroșani, Bujoru, Năsturelu.

La Corabia, la Giurgiu, la Călărași, la Brăila, la Galați sau la Tulcea, peste tot unde Dunărea încearcă să-și întindă apele și să înghită avutul oamenilor și al patriei, tinerii de vîrstă școlară își aduc contribuția la efortul unanim. Școlarii din Corabia, Dăbuleni, Sadova au sărit în ajutorul cooperatorilor pentru a salva hectarele de holde amenințate, detașamente formate din elevii Liceului teoretic și economic din Corabia stau de strajă pe digul Potelu-Corabia, liceenii din Brăila sînt mobilizați în cîteva zeci de brigăzi la punctele Vărsătura, Comorovca și Radu Negru.

Sînt zile în care elevii noștri alături de profesori, muncesc și învață, zile de luptă hotărîtă, dîrză închinată patriei, poporului.

Simțim din plin grija partidului și statului

(Urmare din pag. 1)

tre au crescut substanțial. Avem resurse materiale și posibilități să înfăptuim tot ce dorim.

Și iată că, așa cum ne-am așteptat, partidul și statul nu ne-au lăsat să înfruntăm greul singuri. Hotărîrea privește unele măsuri de ajutorare a populației sinistrate este încă una din multele dovezi în acest sens.

Cu sprijinul bănesc prevăzut de hotărîre, cu largile posibilități de procurare a materialelor de construcții și cu asistența tehnică de specialitate pe care o vom primi în baza Hotărîrii, sîntem convinși că în cel mai scurt timp orașele și satele care azi sînt distruse de calamități își vor relua înfățișarea lor obișnuită.

Cred că cea mai mare mulțumire pe care o putem aduce partidului și statului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, este munca noastră neprecupețită pentru refacere, pentru normalizare, îndeplinirea exemplară a nobilelor sarcini care ne-au fost încredințate în creșterea și educarea tinerei generații.

Prof. TEODOR SECHEI
Dej

Întreaga țară este alături de noi

Muncind mai mulți ani mi-am făcut un cămin cu toate cele necesare. Furia nemiloasă a apelor mi-a distrus într-o noapte casa, grădina, o bună parte din lucruri. În lupta cu valurile furioase am fost ajutată de vecinii mei, de săteni, de elevi să salvez puținul ce a mai putut fi ferit de ape.

Întreaga durere ce m-a cuprins văzîndu-mă împreună cu toată familia fără adăpost mi-a fost alinată de impresionantul gest al întregii țări, care ne-a sărit imediat în ajutor trimițîndu-ne alimente, îmbrăcăminte, calde cuvinte de solidaritate. Nu-i voi uita niciodată pe acei necunoscuți cetățeni din toate colțurile țării care ne-au trimis ajutoare și scrisori de îmbărbătare.

Din primul moment al nenorocirii noastre am simțit puternicul sprijin al partidului și statului. Zilele trecute am luat cunoștință de prevederile Hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România și a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste privind unele măsuri de ajutorare a populației și a cooperativelor agricole de producție care au suferit din cauza calamităților naturale din luna mai 1970. Asemenea celorlalți consăteni ai noștri inima mi s-a umplut de bucurie. Sînt convinsă că în cel mai scurt timp, datorită ajutorului primit de la stat, ne vom construi gospodării mai trainice, mai frumoase și într-un loc ferit de furia apelor.

Nu pot să încheiez decît cu o simplă frază pe care am mai auzit-o de multe ori în aceste zile, rostită de mii de oameni, o simplă frază care cuprinde în ea gîndurile noastre sincere: mulțumim din toată inima iubitului nostru partid, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și întregii țări care este alături de noi!

Inv. MARIA STUPARU
comuna Bistrița Bîrgăului, județul Bistrița-Năsăud

Învățămîntul artistic în contextul mutațiilor științifico-tehnice contemporane

— SCHIMB DE PĂRERI PE MARGINEA UNUI EXPERIMENT —

Încercînd să răspundă unor probleme de principiu și practice, totodată, colectivul didactic al Liceului de arte plastice din Timișoara a organizat un amplu experiment ale cărui rezultate au fost înfățișate spre analiză și dezbatere, profesorilor din învățămîntul artistic superior și liceal, oamenilor de știință și artă în cadrul a două expoziții organizate în București. Una dintre acestea, deschisă în Pavilionul „C" al parcului Herăstrău, cuprinzînd lucrările executate de elevii anilor I—IV de liceu, am prezentat-o nu de mult în paginile gazetei noastre; cealaltă, deschisă în holul Liceului „Nicolae Bălcescu" din Capitală a fost consacrată lucrărilor de inițiere în arta plastică efectuate cu elevii școlii generale.

Expunerea de motive și coordonatele pedagogice și artistice ale experimentului au fost prezentate de prof. **Constantin Flondor Străin**, directorul Liceului de arte plastice din Timișoara. Punctăm ideile esențiale:

În societatea contemporană întregul învățămînt se structurează în raport cu idealul educativ al formării unor personalități integrate activ în procesul de programare, dirijare și realizare a progresului social, înzestrate cu capacități de alegere, creativitate. Învățămîntului artistic i se cere, în aceste condiții, să se regleze, mai ales în raport cu doi factori exteriori sistemului — cibernetica și evoluția tehnicii — care devin o parte integrantă și integratoare a tuturor domeniilor realității contemporane. Astfel acțiunea ciberneticii face ca și în sfera artelor genurile să se întrepătrundă; matematica își găsește locul și în acest domeniu. Estetica tradițională este înlocuită cu estetica informațională. Se fundamentează noi principii de geneză a formelor bi, tri sau quadri-dimensionale.

Experimentul inițiat la Liceul de arte plastice din Timișoara a urmărit formarea la elevi a conceptului contemporan despre estetică și creația artistică, dezvoltarea la elevi a unei concepții prospective, a unei inteligențe capabile să se adapteze culturii de mîine, să le formeze o gîndire algoritmică, constructivă și să le asigure competențe tehnice. De asemenea s-a căutat să li se formeze elevilor comportamente active în raporturile cu mediul înconjurător, să fie atrași în acțiuni desfășurate în colaborare de cei educați și educator, care să antreneze un ansamblu de cunoștințe de desen proiectiv, pictură, sculptură, grafică, artă decorativă, tehnologia materialelor textile. Astfel elevul este introdus, încă din primele clase, în problemele fundamentale ale plasticii, pe care le va relua pe treptele următoare corespunzător capacității lui de receptionare și acumulare.

Teoreticianul grupului de experimentatori din Timișoara, prof. **Ștefan Bertalan** a prezentat apoi caracteristicile concepției artistice pe care s-a bazat experimentul, precum și soluțiile concrete, pedagogice și estetice, care au fost adoptate.

Sau luat ca ipoteză cîteva dintre ideile estetice ale școlii constructiviste germane „Bauhaus", în mod special punctul de vedere exprimat teoretic și pe planul creației de Klee (transformarea ritmurilor de mișcare în ritmuri spațiale, exprimată prin apariția la orizont și creșterea unui mobil). La aceste elemente de plecare s-au adăugat însă, contopindu-se organic, diferite cuceriri din domeniul științelor naturii (Se cuvine menționat în această privință că profesorii experimentatori ai Liceului de arte plastice din Timișoara participă la un cerc de cibernetică, informatică și bionică condus de prof. dr. docent Eduard Pamfil — prezent și el la întîlnire — cerc din care fac parte biologi, matematicieni, fizicieni).

„Un calculator electronic — spunea prof. Bertalan — poate construi volumele născute din rotirea unui număr foarte mare de suprafețe, pe cînd redus doar la posibilitățile sale de viziune spațială, omul poate rezolva cu greu problema genezei unui volum din rotirea a două suprafețe. Putem, este înțelept să repudiem în asemenea condiții ajutorul științei și tehnicii în generarea unor forme estetice din elemente cunoscute?"

Scopul artistic al experimentului a fost trecerea de la formele înghețate, imobile, ale plasticii tradiționale la forme deschise, cu structuri variabile. S-a urmărit, de asemenea, amplasarea și combinarea inedită a volumelor clasice în spațiu. Un număr important din temele de lucru la clasele mari s-au referit la trasarea liniilor, îmbinarea culorilor și formelor geometrice potrivit anumitor algoritmi, sau pe baza unor formule informatice.

Principalul obiectiv practic urmărit este familiarizarea elevilor în crearea unei estetici contemporane a mediului ambiant, capacitatea lor pentru noua ramură a artei plastice denumită „design" — estetica formelor industriale și a produselor industriale. De altfel, pentru desfășurarea în continuare a experimentului un element fundamental este organizarea unui atelier de producție în care formele pentru decorarea interioarelor, realizate în prezent doar cu materiale de proiectare, să fie produse în serii mici din materiale adecuate: foi de aluminiu, mase și fire plastice etc. În același timp, se vor stabili legături mai strînse cu întreprinderile industriale profilate pentru producția de obiecte de decorare a interioarelor, precum și cu cele care utilizează ambalaje variate, în vederea proiectării prototipurilor unor noi produse.

Privit prin prisma didacticii, experimentul urmărește ca, prin temele de lucrări propuse elevilor (care au în general un caracter prospectiv), aceștia să fie puși în situația de a construi cadrul în care vor trăi mîine. Destul de numeroase sînt temele care revin ciclic, de pildă proiectarea estetică a interiorului unor locuințe. (Numai că la clase mici subiectul se adresează mai ales domeniului afectiv, imaginației instinctive, pe cînd la clasele mari el urmărește verificarea capacității de viziune spațială, a utilizării estetice a anumitor forme și elemente prin repetare și alternare, prin integrarea în plastică a realizărilor tehnicii etc.).

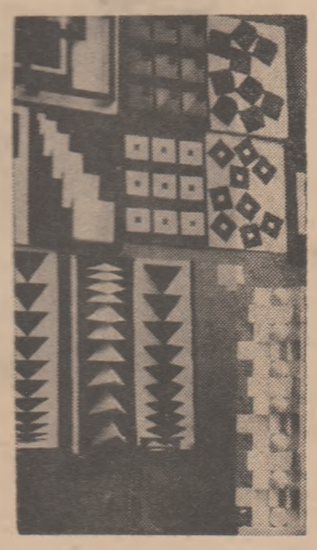

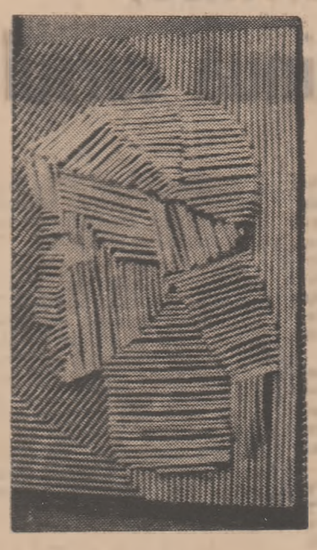

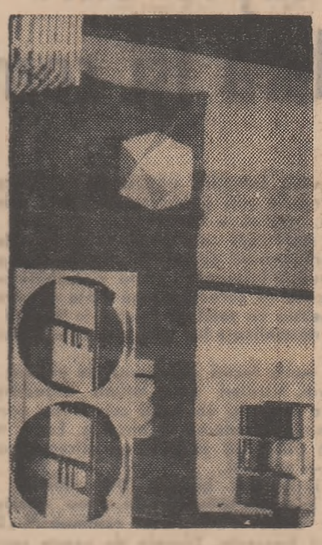

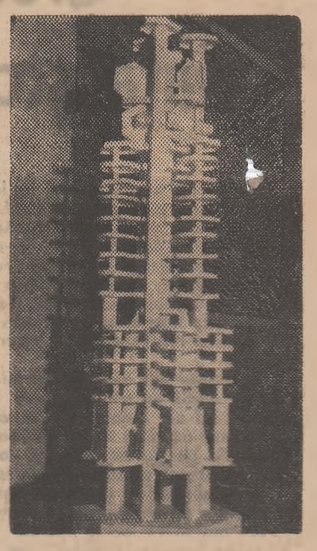

* *

Luările de poziție ce au urmat au fost interesante îndeosebi prin varietatea de reacții demonstrată.

— Apreciez mult investiția de muncă și de talent pe care o reprezintă acest experiment. Mă gîndesc, însă, că menirea noastră, a celor care predăm arta plastică, este de a apăra sensibilitatea la frumos în fața tehnicismului, a cărui absolutizare poate îneca și aliena psihicul uman (prof. **Corneliu Grecu**, Liceul de arte plastice din București).

— Precizez de la început că estetica industrială nu este un mod de atenuare a tehnicii, ci un sistem de angrenare a artelor plastice în realitate. Lucrările prezentate evidențiază fondul comun al proceselor de creație artistică și tehnică, o tendință de promovare a tipului de artist angajat în universul specific contemporan, de introducere în învățămîntul artistic a unui efort constant de apropiere între știință și artă. Sper că și prin intermediul acestei inițiative vom obține o creștere a frontului plasticienilor pregătiți pentru intervenție directă în proiectarea esteticii industriale, ceea ce va avea, fără îndoială, repercusiuni pozitive în educarea bunului gust al maselor (conf. univ. **Paul Bortnovski**, Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu").

— Participarea conștiinței creatoare la viața socială este posibilă practic numai la dimensiunea prezentului, a universului nostru actual, ale cărui acorduri dominante sînt: știința, tehnicismul, automatizarea. Artistului contemporan i se cere să treacă din atelierul contemplării într-un atelier în care să instituie forme noi, (prof. dr. docent **Eduard Pamfil**, Universitatea din Timișoara).

— Permiteți-mi să privesc acest experiment cu ochii dascălului. După părerea mea experimentele cu copiii se cer desfășurate altfel decît cu adulții. Caietele de plastică pentru elevi concepute de Kurt Rowland, deși abordează problemele de pe o poziție modernă, fac în mult mai mare măsură apel la sensibilitate. De altfel, cred că și structura psihică, înclinația artistică a poporului nostru ne îndeamnă la aceasta (prof. **Ana Cordoneț**, Liceul de artă plastică din București).

— Înglobînd totul în limitele constructivismului cred că inițiatorii acestui experiment — foarte interesant de altfel și cu rezultate relevabile — au alunecat oarecum pe o pantă simplificatoare ce nu poate cuprinde întregul orizont complex al esteticii contemporaneității (prof. **Teodor Dan**, Liceul de arte plastice din București).

— În crearea noului mediu estetic emoția există în continuare. Numai că s-a deplasat de la creator la receptor (Intervenție a prof. **Flondor Străin**).

— Consider că, în esență, eforturile colectivului didactic din Timișoara încearcă să demonstreze că se poate lucra și altfel, în învățămîntul artistic cel puțin, decît cu o programă înghețată, tradiționalist nivelatoare. Personal recunosc că inițial am fost contra, apoi am încurajat acest efort. Rezultatele practice dau dreptate poziției adoptate ulterior (lect. univ. **C. Filoteanu**, inspector general de specialitate în Ministerul Învățămîntului).

— Acestei poziții ne putem alătura toți. De altfel în predarea cursurilor de specialitate mulți dintre noi experimentează. E drept, sînt experimente de mai mică anvergură. Legitimarea lor e de cel mai bun augur. Înseamnă că vom putea compara eficiența diferitelor căi de formare a tinerelor personalități artistice (prof. **T. Danu**).

Cîteva concluzii se desprind pregnant:

Rolul dinamizator și stimulativ pentru școlile de artă îl dă ce nu și pentru clasele speciale cu elevi dotați la anumite discipline?) al aplicării unor programe experimentale, diferențiate, pentru a verifica mai atent capacitățile lor de a răspunde solicitărilor contemporaneității și a impulsiona mai puternic dezvoltarea personalității și talentului tinerilor.

Orientarea pozitivă a experimentului de la Timișoara către formarea unor plasticieni familiarizați cu problemele estetice ale mediului ambiant, deprinși să se situeze la confluența artei cu tehnica și știința, pregătiți să lucreze în domeniul cu mari perspective de viitor al esteticii industriale.

Posibilitățile de care dispun școlile de artă plastică de a stabili strînse legături cu producția de a-și crea ateliere și a încheia contracte pentru realizarea unor obiecte de artă și bunuri de consum cu caracter estetic.

Consemnări de
AL. CIUCĂ

seco ven te

Liceul de arte plastice din București a primit numele pictorului Nicolae Tonitza

La 31 mai a.c. Liceului de arte plastice din București i s-a atribuit, într-un cadru festiv, numele pictorului Nicolae Tonitza. La festivitate au participat elevi și foști elevi ai liceului, cadre didactice, reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, ai Consiliului popular al sectorului 7, al inspectoratului școlar municipal.

În deschiderea festivității a luat cuvîntul prof. Hariton Petrescu. După citirea decretului prin care se atribuie liceului numele marelui pictor, pedagog și cetățean Nicolae Tonitza, au luat cuvîntul profesori și elevi ai școlii care au evocat viața și activitatea acestuia, închinată slujirii devotate a patriei pe tărîmul artei militante. S-a propus ca în fiecare an, în ultima duminică a lunii mai, să se organizeze „Ziua școlii", în care, pe lîngă evocarea personalității lui N. Tonitza, să se acorde distincții celor mai buni elevi.

Participanții la festivitate au adoptat textul unei telegrame adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care își exprimă calda recunoștință față de conducerea de partid și de stat pentru grija pe care o poartă întregului nostru învățămînt, precum și angajamentul de a nu precupeți nici un efort pentru ridicarea continuă a nivelului învățămîntului artistic românesc.

MIHAI TĂNĂSESCU

Centenarul școlii din Berindești

Duminică, la Berindești, străveche așezare din apropierea Cheilor Argeșului, a avut loc o emoționantă sărbătoare prilejuită de împlinirea unui veac de existență a școlii.

La festivitățile desfășurate în modernul local al școlii au participat elevi, profesori, părinți, oameni care au învățat la școala din Berindești. Au fost de față reprezentanți ai organelor județene de partid și de stat. Luînd cuvîntul, directorul școlii a vorbit despre drumul pe care l-a parcurs aceasta în cei 100 de ani de existență. De la înființare, școala a contribuit la pregătirea multor promoții de elevi, la răspîndirea științei de carte. Fosta școală primară a satului devine acum o școală de 10 ani, cu care locuitorii se mîndresc pe drept cuvînt.

Cinstind împlinirea celor 100 de ani de învățămînt în Berindești, colectivul școlii s-a angajat să lupte pentru a duce mai departe succesele obținute, pentru a împlini menirea pe care partidul a pus-o în fața învățămîntului.

V.A.

Cursuri de matematici

Ca în fiecare an, Societatea de științe matematice va organiza și în acest an cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică din licee, licee de specialitate, școli generale și profesionale. În cadrul acestor cursuri — care se vor desfășura la Predeal și Călimănești-Vilcea, între 5—31 iulie a. c. — vor avea loc expuneri prezentate de academicieni, profesori universitari și profesori din învățămîntul de cultură generală cu bogată experiență la catedră.

Societatea asigură transportul și cazarea cursanților la internatele liceelor din Predeal și Călimănești. Masa, al cărei cost va fi suportat de cursanți, se va servi la cantinele aceloraș școli.

Cererile de înscriere, cu avizul inspectoratului școlar respectiv și al filialei S.S.M. al cărui membru este solicitantul, vor fi înaintate la Societatea de științe matematice, din București, str. Academiei nr. 14, pînă la 10 iunie a.c.

Simpozionul cadrelor didactice din județul Tulcea

În ziua de 31 mai 1970, peste 800 de educatoare, învățători și profesori din județul Tulcea au participat la faza județeană a Simpozionului național „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului", organizat de Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură și de Ministerul Învățămîntului, sub egida Anului internațional al educației.

După cuvîntul de deschidere, rostit de prof. Mihai Albotă, inspector general al Inspectoratului școlar județean, participanții la simpozion au fost salutați de Gheorghe Berbeacă, președintele Consiliului județean al sindicatelor, prof. Nicolae Burcea, membru în Biroul executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură și prof. Dumitru Ionită, șeful secției de propagandă și agitație a Comitetului județean P.C.R. În plenară au fost expuse apoi temele: „Contribuția organizațiilor sindicale din școli la închegarea colectivelor didactice, la întărirea spiritului de disciplină și răspundere în muncă" (prof. Virginia Ciupercă, președinta comitetului Sindicatului învățămînt Tulcea) și „Conceptul de modernizare a învățămîntului" (prof. Vasile Teodorescu, cercetător științific la Institutul de științe pedagogice).

De un deosebit interes s-au bucurat și comunicările și referatele prezentate în cele 8 secții ale simpozionului, printre care amintim: „Rolul convorbirilor în dezvoltarea intelectuală a copiilor(educatoare Valeria Vagner), „Unele aspecte ale scrierii corecte la clasele I—III (inv. Varvara Vrămuleț) „Considerații asupra paternității «Cronicii anonime» (prof. Dumitru Stan), „Unele probleme ale predării geneticii moleculare în școala generală și liceu" (prof. Virgil Bizovi), „Aplicații ale calculului vectorial la studierea unor proprietăți geometrice (prof. Vasile Simionescu), „Factorii care contribuie la dezvoltarea aptitudinilor matematice și la formația matematică a elevilor" (prof. Isac Moiseev), „Aspecte ale romanității la Dunărea de Jos în sec III—IV e.n." (prof. Victor Baumann).

Lectura de vacanță a elevilor

Știm că, în aceste zile, paralel cu intensa activitate desfășurată în vederea apropiatelor examene, a și început, în cadrul colectivelor de catedră (la limba și literatura română), discutarea și căutarea celui mai judicios și echilibrat mod de a se recomanda elevilor lectura pentru timpul vacanței. Neîndoios, în marea majoritate a cazurilor, potrivit specificului și structurii fiecărei clase sau școli, se va găsi soluția cea mai indicată pentru ca lectura să fie făcută cu plăcere, dacă nu cu pasiune, și astfel să-și atingă scopul. Nu ne propunem acum să intrăm în detalii pe această temă. O imagine, totuși, ne urmărește.

Întîmplarea s-a petrecut în prima zi de vacanță a anului trecut. În compartimentul în care călătoream, așezat la năsuța de lîngă geam, un elev citea, luîndu-și pe un caiet însemnări. Din cînd în cînd, ostenit, își ridica fruntea. Privirile îi rătăceau cîteva clipe dincolo de geam, peste cîmpia unduioasă, învăluită într-un abur verde, sau către pîlcurile vișătoare de sălcii. Numaidecît însă, ca și cum glasul unui personaj nevăzut l-ar fi certat aspru, tînărul tresărea și, retrăgîndu-și ochii de la peisajul proaspăt, își pleca vinovat pe paginile cărții. Îl observam de peste o oră. Lupta care se da în el, între tentația de a privi afară și hotărîrea de a-și continua munca, mă intriga. Ce putea să studieze cu atîta rîvnă, în cea dintîi zi de vacanță? I-am pus această întrebare.

— Trebuie să parcurg, în timpul vacanței, aproape treizeci de volume de proză, poezie, teatru, eseuri, studii de istorie, critică literară etc. — mi-a răspuns el. Să alcătuiesc pentru toate acestea fișele de lectură. Să revăd literatura studiată în anii anteriori. Să mai repet cîte ceva și la celelalte materii, pentru că de la toamnă intru în ultimul an de liceu. Și — a început să rîdă amuzat — în aceste condiții, să mă și odihnesc, ca să mă pot întoarce la școală reconfortat...

Mai departe, elevul mi-a povestit cum profesorul lor, vreme de două săptămîni după reînceperea școlii, le verifică lectura oral sau prin extemporale, dar nu în ceea ce are ea esențial și semnificativ ca artă a cuvîntului, ci pretinzîndu-le să cunoască, în detalii, scene nesemnificative din romane sau piese de teatru, toate personajele (chiar cele mai obscure) și să redea exact nenumărate date biografice, anii de apariție ai edițiilor, citate, titlurile poeziilor din fiecare carte etc. De asemenea, să prezinte fișe de lectură cuprinzînd rezumatele pe capitole și o întreagă contabilitate de idei, „subidei", teme, mesaje și personaje grupate în pozitive, negative, principale, secundare, pe fel de fel de scheme și planuri alcătuite geometric (cel care nu-și îndeplinește exact aceste obligații putînd să fie sigur că și-a compromis media pe tot anul școlar).

— Pe cine aveți profesor? l-am întrebat.

Tînărul mi-a indicat pe X. Mi-am amintit numaidecît de el. Este un tip singular, spaima elevilor din liceul unde funcționează și cărora le impune memorizarea pînă la virgulă a scrierilor literare și critice și învățarea literă cu literă a manualului. Disprețul pentru colegii care pledează pentru lectura afectivă și logică, pentru interpretarea independentă și creatoare a operelor literare îi este notoriu.

Priveam cu compătimire pe tînărul de lîngă geam. Fruntea i se îmbrobonise de sudoare, din pricina încordării.

— Spune-mi — l-am întrerupt pentru ultima oară — îți place ce citești?

— De cînd sînt silit să fac din lectură o muncă meșteșugărească, mecanică, într-un ritm infernal, fără nici un acces la dreptul de a-mi exprima deschis o gîndire proprie, nu-mi mai place. Visasem să studiez, la facultate, literatura. Mărturisesc că m-am lecuit.

Apoi, cu un suspin și cu figura încruntată, elevul și-a luat din nou în mînă stiloul și a început să scrie...

ALEXANDRU MITRU

LICEUL DE CULTURA GENERALA

Într-o serie de articole publicate de gazeta noastră în ultima vreme s-au abordat multiple aspecte ale învățămîntului liceal de cultură generală, în intenția de a se aduce o contribuție la modernizarea acestuia, la corelarea lui cu cerințele sociale contemporane.

În numărul trecut al gazetei noastre am prezentat rezultatele unei anchete în rîndul absolvenților de liceu din acest an. Părerile lor le-am supus aprecierii unor sociologi, economiști și psihologi, care au formulat diverse idei privind modalitățile de reevaluare a formei și structurii liceului de cultură generală în conformitate cu cerințele eficienței învățămîntului. În dorința de a cuprinde idei cît mai diverse și mai pertinente, am apelat de data aceasta la doi savanți, ale căror opinii le prezentăm în pagina de față.

ROLUL HOTĂRÎTOR AL PROFESORULUI

de IORGU IORDAN

O bună parte din elevi, după absolvirea liceului, nu-și pot continua studiile în învățămîntul superior. Este evident că eu nu cer împuținarea liceelor teoretice și nici restrîngerea numărului de clase. Aș cere numai o selecție foarte severă a elevilor. Nu știu cîți elevi au acum clasele liceului. Dar dacă au 40 sau 50, mi se pare mult pentru o bună pregătire a lor. Deci, ar trebui îndreptați elevii care au terminat opt clase și nu pot continua studiile liceului teoretic către clasele IX—X, școlile profesionale și liceele de specialitate. Iar acestea să fie din ce în ce mai numeroase și mai diverse. Un absolvent de liceu cu profil profesional se află într-o situație nu numai din punct de vedere personal, ci și din punct de vedere social, mult mai puțin grea decît un absolvent de liceu teoretic care nu poate intra într-o instituție de învățămînt superior sau într-o școală postliceală. După ce criterii s-ar efectua selecția elevilor ? Sigur că după singurul criteriu, nu zic sigur, dar singurul mai mult sau mai puțin concret și, cel puțin aparent, obiectiv. Și anume, mediile obținute în cei patru ani de liceu. Că notele nu sînt întotdeauna, poate nici în majoritatea cazurilor, un adevăr incontestabil cu privire la capacitatea elevilor este un lucru în care cred cum aș crede într-un adevăr matematic, dar nu văd altă posibilitate de a alege pe cei în care să putem avea speranță că vor continua studiile în condiții satisfăcătoare pentru ei și pentru societatea întreagă. La această primă selecție s-ar adăuga a doua — examenul de bacalaureat, dat însă în alte condiții decît cel de astăzi, pe care nu îl cunosc bine, dar care se pare că este extrem de ușor pentru elevi. Mai ales că acest examen se trece în fața unor comisii alcătuite din profesorii școlii în care elevii respectivi și-au făcut studiile. A treia selecție o constituie, în sfîrșit, examenul de admitere în învățămîntul superior.

Tot ce spun eu pînă aici se referă oarecum la aspectul formal. Am și spus deja că notele nu sînt cel mai sigur criteriu de apreciere a capacității reale. Rolul hotărîtor sau aproape hotărîtor, după mine, îl au, adică trebuie să-l aibă, profesorii. Din păcate — nu vreau să jignesc pe nimeni și cu atît mai puțin pe colegii mei din altă ramură de învățămînt decît aceea din care am făcut eu parte (deși în tinerețe am fost foarte mulți ani profesor „secundar" cum se spunea pe vremea aceea) — foarte mulți profesori, nu numai de la liceele teoretice, și în special profesorii mai tineri, seamănă cu majoritatea absolvenților de liceu. Nu numaidecît cu aceia care nu pot intra în instituțiile de învățămînt superior.

Pe vremuri, ca să ajungă cineva profesor de liceu, era extrem de greu în comparație cu condițiile de astăzi. Programele — judec după învățămîntul umanistic și cel filologic — sînt astăzi foarte încărcate cu discipline care nu sînt necesare unui viitor profesor de liceu. Și să nu uităm că dintr-o sută de absolvenți ai Facultății de limba și literatura română, cel puțin 90, poate 85 se duc în învățămînt. Fiind așa de multe discipline, sînt și foarte multe examene. 7—8 examene într-un an mie mi se pare excesiv. Cînd am fost eu student, e adevărat, la Iași, deci la o universitate mai mică, în trei ani de zile, pînă la licență, am dat 17 examene, dar am urmat trei discipline și cu examenele parțiale în număr de 17 mă puteam prezenta pentru licență, adică aveam dreptul după regulament să mă prezint, și la română, și la franceză, și la germană. Numai pentru una din aceste discipline nu aveam nevoie de 17 examene. 11 sau 12 erau suficiente. Evident că de atunci încoace au apărut discipline care erau absente mai înainte. Dar să se ajungă așa ca în cinci ani să dea cineva 40 de examene sau 35 de examene, asta însemnează că un student serios ori se surmenează, ori tot timpul liber din cursul anilor de studii îl consacră pregătirii examenelor. Și nu numai pe baza cursurilor, ci, cum trebuie, și pe baza cîtorva lucrări de specialitate din afara cursurilor. Iar pentru studenții obișnuiți înseamnă o pospăială la fiecare examen de două-trei zile a cursului și prezentarea la noroc. Și norocul e aproape regulă, fiindcă profesorii, în general, sînt indulgenți. A fost o vreme în care aproape că erau obligați să nu lase corigenți. Și această obișnuință mai funcționează în virtutea inerției.

Sînt și cauze de altă natură care nu ajută, nu pot ajuta pe foștii studenți deveniți profesori să-și dezvolte formația lor profesională. În ciuda progreselor pe care le-am făcut, mai sînt localități în care un tînăr profesor nu poate continua în condiții satisfăcătoare munca lui. să zicem individuală, prin lecturi de specialitate folosind biblioteca personală. Biblioteca publică, a liceului, sau a școlii generale, este și ea de multe ori prea săracă. Mai intervin diverse sarcini care îi răpesc timpul.

Făcînd abstracție de comparația pe care o fac cu condițiile de acum 50—60 de ani, eu mă situez dintr-un punct de vedere ideal, în sensul că, indiferent de profesie, toți lucrătorii din toate domeniile sînt produsul școlii în accepția largă a cuvîntului. Pentru mine profesorul trebuie să aibă deci în societate un rol foarte important. Și de aceea, prin forța lucrurilor, sînt înclinat să-i judec mai sever, mai exigent pe profesori decît pe alți profesioniști, din alte domenii de activitate.

LA IEȘIREA DIN LICEU

de GR. C. MOISIL

E bine cînd cineva, la ieșirea din liceu, știe ce-o să se facă. Eu, de exemplu, cînd am ieșit din liceu știam c'o să mă fac inginer. Deci urma să mă prezint la examenul de admitere la politehnică. E bine, zic, fiindcă n'ai îndoieli. Atunci. Dar pe urmă ?

E evident absurd ca cineva să fie obligat să se decidă. la 18 ani. la ce facultate vrea să intre, ca să îmbrățișeze o anume carieră.

De exemplu, vrea să se facă inginer. Știe el în ce constă meseria de inginer? Inginer se face și dacă urmează Institutul Politehnic, și pe cel de Construcții, și pe cel de Petrol-Gaze-Geologie, și pe cel de Agronomie și pe cel de Industria lemnului. Pe care îl alege ?

Și, mă iertați, vrea el să fie inginer sau să facă inginerie ?

I se oferă multe facultăți : cum alege ? Întrebări simple : are omul la 18 ani vocația precizată de a construi mașini termice și nu de a face termoenergetică sau de a construi mașini hidraulice și pneumatice, alta decît vocația de a construi mașini unelte sau mașini și utilaje pentru construcții și alta deci: cea de inginer hidroenergetician ? și e foarte precizată vocația de a nu confunda cele de mai sus cu construcții hidrotehnice ?

Eu nu spun că atunci cînd ești inginer și lucrezi în unul din aceste domenii ai la fel de multă bucurie orice ai face. Poate că atunci și se precizează vocația. Dar cînd ai terminat liceul și nu știi ce te așteaptă după ce termini universitatea ?

Evident nimeni nu știe ce face un inginer care a absolvit o facultate de mecanică : știe însă absolventul de liceu să distingă o astfel de facultate de la Institutul Politehnic de facultatea de matematică și mecanică a Universității ? care nu te face să ieși inginer ?

Despre calculatoarele electronice se vorbește mult. Știe vreun absolvent al liceului că munca la calculatoare o duc diplomații facultății de matematică și mecanică, mai ales cei de la secția de mașini de calcul ? Iar absolvenții secției de calculatoare ai Institutului Politehnic se vor ocupa numai de „hardware" : construcții, reparații, întreținere ?

Iată problema celui ce termină liceul cu o medie ce-i permite să spere să intre în învățămîntul superior.

Evident: omul visează la ce o să facă atunci cînd termină și-și ia diploma. Despre asta altă dată. Și despre cei ce așteaptă un an, că poate la anu' o să meargă.

Evident: i se cere omului multă bărbăție sau renunțare ca să se resemneze să intre la o școală care-l descalifică de la început : școală de „sub-inginer". De ce „sub" ? Ca să-l necăjească pe om pe toată viața ? De la început ?

De ce, de la început, să te înscrii la o facultate care se termină în 4 ani și nu la alta care se termină în 5 ani. Să te dezici de la început „bun pentru o meserie ușoară" ? Nu cumva va urma și o diferență de salariu ? Diferența de prestigiu e sigură.

Iar dacă programul examenului de admitere e același la două facultăți : una cu 4 ani alta cu 5 ? Nu cumva se face un triaj ? Este acest triaj cel dorit?

Eu cred că ar trebui ca examenul de admitere la Universitate și Institutele tehnice superioare să fie unic.

De ce interesează că, la examenul de admitere, un elev cunoaște materia la chimie pentru a-l admite la facultatea de chimie ? I-am scurtat învățatul cu 3 luni ? Căci tot ce a învățat la chimie în liceu, la facultate poate învăța în 3 luni. Cel mult 4.

Ne interesează, cînd un elev intră în facultate, puterea lui de înțelegere, nu faptul că a avut sau nu un profesor mai bun de geografie sau de fizică.

Cineva care judecă just la latină poate da un bun matematician și vice-versa. Iar cel ce judecă prost, sau greu, nu va fi nici bun latinist, nici bun matematician, nici bun chimist, nici bun istoric. Eu cred că nu va fi nici bun romancier, nici bun regizor.

Mai sînt multe de propus. Eu știu că sub forma făcută propunerea mea nu se poate transforma într-o lege. Dar poate că ea va atrage atenția că se pot suprima mici distincții : între cel ce dă examen de admitere la telecomunicații și cel ce dă la telecomunicații feroviare sau la Telefonie și Telegrafie.

Eu știu că pe lume sînt și nuanțe. Dar unele prea sînt fine.

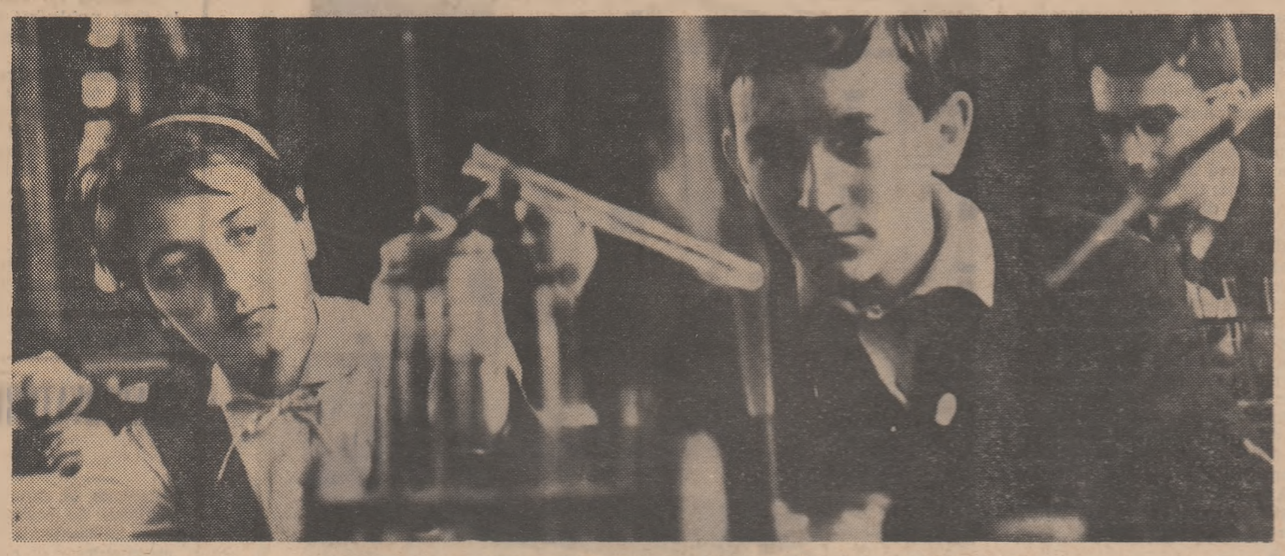

Un microunivers al retortelor și eprubetelor — laboratorul Liceului nr. 1 din Ploiești

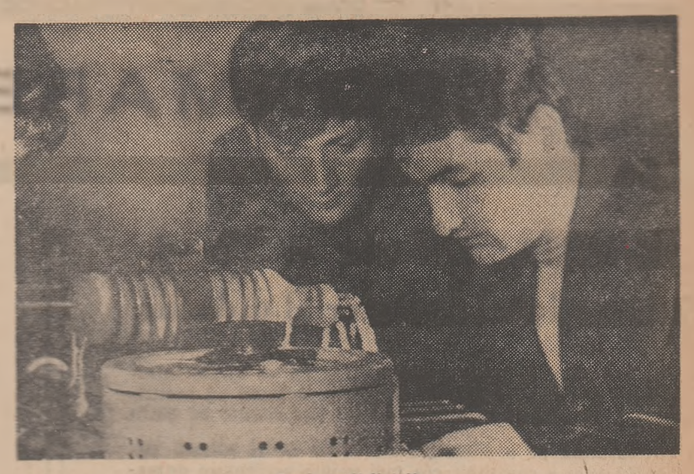

Pasionații fizicii

Valorificarea eforturilor de cercetare în perfecționarea învățămîntului

(Urmare din pag. 1)

elementări, iar schimbarea acestora nu stă în puterea cercetării.

Se evidențiază acum pe deplin însemnătatea perfecționării unei a treia relații, aceea dintre cercetare și conducerea învățămîntului, realizată la diferitele niveluri : în școli sau universități, la nivel județean sau central. Acordul este necesar, fiindcă, dacă recomandările cercetării sînt animate de anumite idei, orientînd într-un anumit sens, iar deciziile și reglementările oficiale într-un altul, este aproape sigur că, în esența lui, procesul didactico-educativ școlar și universitar va rămîne neschimbat sau va pendula între un indemn sau altul. Dacă între forul de conducere și cercetare nu există canale de comunicare și modalități bine instituite pentru elaborarea comenzii și aprobarea programului, pentru analiza rezultatelor și pentru propagarea lor, efortul de cercetare rămîne neîndrumat și nevalorificat. Este, cred, evident faptul că aceste structuri și funcțiuni, cerute de instaurarea reală a cercetării ca factor de progres al învățămîntului, vor trebui create. Și în acest caz este vorba de o sistematizare a relațiilor și de o coordonare a eforturilor. Ca și în alte domenii, cercetarea va trebui să descopere mai prompt prioritățile și să asimileze mai fidel intențiile și programul Ministerului, după cum forul de conducere are misiunea de a inaugura un nou gen de relații cu cercetarea, devenind organizator și beneficiar în raport cu aceasta.

Argumentația de mai sus, preocupată de aplicarea creatoare a Directivelor C.C. al P.C.R. privitoare la perfecționarea continuă a învățămîntului prin valorificarea eforturilor de cercetare, mă conduce spre o singură propunere. A devenit, cred, necesară instituirea în cadrul Ministerului, la cel mai înalt nivel, a unei Comisii naționale pentru inovarea și prospectarea învățămîntului și pentru organizarea și valorificarea cercetării educaționale multidisciplinare. Nu de o schemă este nevoie, ci de un cadru organizatoric adecvat și stabil, și de o investire a acestei comisii cu drepturi și responsabilități corespunzătoare. În unele țări, astfel de comisii lucrează sub conducerea Ministerului, dar au caracter interdepartamental, fiind investite cu autoritate de către cel mai înalt for al statului. Comisia ar depista și întruni forțele, ar da orientările necesare, ar valida rezultatele, propunîndu-le sub forma unor soluții moderne, unitare și eficiente. Pentru probleme de mare însemnătate, cum sînt învățămîntul matematicii, literatura în școala, orientarea școlară și profesională, educația moral-patriotică a elevilor etc. comisia ar trebui să dispună de subcomisii, toate formate din personalități cu dublă competență, în specialitate și în problemele învățămîntului, în pedagogie. În acest fel, eforturile cercetării ar dispune de obiective clare și stabile, ar avea șansa de a fi prompt preluate, analizate și propagate, devenind cu adevărat utile pentru Minister și rentabile pe plan educațional.

COMUNICAT

Referitor la concursul de admitere în anul I în liceele de cultură generală, de artă, cu program de educație fizică și liceele pedagogice, cursuri de zi, pentru anul 1970, Ministerul Învățămîntului stabilește următoarele :

Probele practice (la liceele de artă, cu program de educație fizică), precum și probele de aptitudini muzicale (la liceele pedagogice) și vizita medicală se desfășoară în perioada 22—24 iunie.

Lucrările scrise au loc în întreaga țară, la următoarele date :

- **limba și literatura română — 26 iunie**
- **matematica — 27 iunie**
- **limba maternă — 28 iunie.**

În zonele care au avut de suferit din cauza calamităților naturale și în care școlile generale sînt nevoite să-și mențină cursurile întrerupte mai mult timp, concursul de admitere la licee se va ține numai în sesiunea de toamnă, în perioada 1—9 septembrie. Inspectoratele școlare județene vor comunica în presa locală liceele care vor organiza concurs de admitere numai în toamnă.

La liceele care vor ține concurs numai în toamnă, precum și la cele la care nu s-au ocupat toate locurile în sesiunea din iunie, lucrările scrise au loc la următoarele date :

- **limba și literatura română — 1 septembrie**
- **matematica — 2 septembrie**
- **limba maternă — 3 septembrie.**

Probele practice și vizita medicală se desfășoară între 28 și 30 august.

Fără prejudecata imposibilului

— Secțiune în imaginația unei generații —

Lupta cu furia apelor a supus la un examen aspru marile virtuți morale ale poporului nostru. Calități pe care le moștenim din tată în fiu — tărie de caracter, curaj, voință, dîrzenie — s-au ridicat ca un zid împotriva stihiilor naturii. Aceeași hotărîre eroică a electrizat țara de la un capăt la altul. Vom rezista ! Vom învinge !

Cu o săptămînă înainte de a fi fost antrenați în această neobișnuită bătălie, am făcut o anchetă Nu bănuiam în acele zile calme nici cu ce vom asocia observațiile noastre, nici semnificația pe care împrejurările de-acum ne-au făcut s-o descoperim în datele ei. Încercam doar să efectuăm o secțiune transversală în imaginația unei generații de elevi, să sondăm fantezia și inventivitatea la diferite nivele de vîrstă, începînd din prima și pînă în ultima clasă de școală. I-am întrebat atunci pe elevii unui rînd de clase I-XII *„ce ar dori să inventeze"*. Răsfoindu-le astăzi, răspunsurile lor ne apar ca o garanție semnată în alb asupra viitorului, ca angajamentul unei generații de a se realiza la cele mai înalte dimensiuni ale valorii ei.

★

Am început cu clasa I. Ce-ar vrea să inventeze copiii din clasa I ? Deocamdată, informațiile sînt limitate și sfera de preocupări acoperă un univers restrîns în granițele acestora. Revin cu insistență idei legate de acele cuceriri ale științei și tehnicii moderne care par a se situa la granița dintre fantastic și realitate. („Vreau să inventez o rachetă ca să zbor mult, mult, pînă în toate planetele" ; „vreau să inventez un automobil zburător, să ajungă în lună", „vreau să inventez o rachetă ca să ajung în soare".

Ne invită la observații sfera pre ocupărilor la acest prim nivel școlar — zboruri și zboruri cosmice. Să nu uităm că îndrăzneala aceasta este exprimată de puștanul care nu are încă voie să meargă singur pe stradă. Atrage atenția și elementul nou, propriu pe care-l aduce copilul de clasa I la ceea ce cunoaște deja („vreau să-mi fac o mașină blindată care să fie și zburătoare", „mi-aș inventa un tren care merge și pe apă și pe linie". Un elev din clasa I vrea să inventeze și „medicamentul care să salveze boala cancerului". O încercare de răspuns la una din acutele probleme ale medicinii.

Trecem în clasa a II-a. Aici devin frecvente invențiile care izvorăsc din dorința generoasă de a fi de folos celor din jur („aș vrea să inventez o mașină de călcat care să calce fără s-o pui la priză, fără s-o încălzești, fără nimica").

Pe măsură ce trecem dintr-o clasă în alta, „invențiile" capătă un contur din ce în ce mai complex Și elevii din clasa a III-a, ca și cei din clasele anterioare vor să inventeze „un robot care să-mi realizeze orice vis și orice dorință". „o păpușă care să meargă fără să-i întorci cheia" sau „o mașină cu telefon și cu televizor, care zboară, merge singură pe apă, sub apă și pe pămînt", numai că de data aceasta mașina polivalentă trebuie să se deplaseze „fără combustibil". Viziunea lor merge spre mașini care să răspundă dintr-odată mai multor solicitări. Tot în această clasă apar primele preocupări de perfecționare a activității școlare („o tablă de scris care să se șteargă singură").

În clasa a IV-a, temele de invenție se aprofundează și se extind. Robotului i se pretinde „să-mi țină de urît, să-mi răspundă la întrebări și să mă însoțească la școală", „să fie gospodină", „să mă învețe să socotesc". Neducînd lipsă de idei, elevii din clasa a IV-a se gîndesc să inventeze „o substanță care să înmulțească animalele și plantele pe cale de dispariție" și „un generator care să producă substanțe alimentare din energia solară". Ingenuitate ? Copilării ? Naivități ? Da, în măsura în care toate aceste idei izvorăsc din imaginația unor copii. Nu, în măsura în care ele reprezintă rodul unei fantezii proaspete, nealterate de prejudecata imposibilului.

Clasa a V-a începe să pună tehnica în slujba dezvoltării intelectuale, ca și în slujba eticului. Elevii ei vor „o carte care să răspundă la toate întrebările posibile și imposibile", „mașini care să semnalizeze unde sînt oameni răi" „o mașină electronică care să mă facă să știu tot de pe lumea asta".

„Pantofii propulsați de jet" apar în clasa a VI-a, odată cu „mașina de zburat în timp" (Wells a imaginat-o, Einstein i-a fundamentat premiza principială, pe care zborurile cosmice au confirmat-o. mîine poate o vom inventa). Tot acum apar mașinile constructoare de mașini, odată cu primii poeți și prozatori („Eu nu vreau să inventez, vreau să scriu proză" ; „Prefer să vă spun ce poezie am făcut aseară"). și cu mărturiile autocritice („Nu știu să inventez pentru că nu mă pot concentra", „Nu cred că m-aș pricepe să inventez ceva").

Continuînd această radiografie a fanteziei unei generații, nu mai menționăm medicamentele împotriva cancerului, navele cosmice, roboții și automobilele zburătcare care, în diversele lor variante, sînt un fel de leit-motiv pentru toate clasele. Trecem la clasa a VII-a care vrea : „un aparat capabil să vindece orice boală", „un aparat cu care să comunici gîndurile", „pilule pentru prelungirea vieții", „o cutioară electronică pentru a descreți frunțile oamenilor cînd sînt triști". „cărți cu litere fluorescente pentru a putea fi citite pe întuneric", alături de nelipsiții roboți.

„Parașutele pentru avioane, fiindcă sînt prea multe accidente în navigația aeriană", aparțin clasei a VIII-a.

Clasa a IX-a dorește roboți care să predea lecții, dar să nu se supere pe elevi, să nu țipe. să explice cu răbdare și căldură" ; „un sistem de examinare mai eficace, mai bun decît cel actual", dar și „un aparat care să ne ajute să ne cunoaștem și să ne perfecționăm pe noi înșine", sau „comunicația pe baza unor unde care să fie receptate direct în minte". „microbuze cu roți sferice", „tramvaie cu geometrie variabilă".

Asemenea proiecte se extind și în clasa a X-a („un tren de formă opusă legilor aerodinamicii, care va folosi principiul respingerii magneților de aceleași semne", „un vehicul care să te facă să pătrunzi în adîncul pămîntului").

Și în clasa a XI-a mai sînt elevi care visează la „mașina ideală pentru educat copiii, nesubiectivă, răbdătoare și calmă", la instrumente perfecționate de lucru ca, de pildă, „microtranslatorul de buzunar" sau la „mașina pentru călătorit în timpurile trecute și viitoare", dar aici domină proiecte legate mai ales de marile probleme ale omenirii : „un computer care să rezolve neînțelegerile dintre țări", „un aparat pentru a trata bolile care necesită azi intervenții chirurgicale".

Progresul tehnic și științific este condiționat de coexistența pașnică a statelor și este firesc ca tinerii să se gîndească la ceea ce ar asigura buna înțelegere dintre țări. Reîntîlnim această idee și în clasa a XII-a care, alături de „un om, omul ideal, onest, viteaz, loial, demn". de „medicamentul care înlocuiește somnul fără consecințe", de „un medicament pentru menținerea veseliei". sau de „o mașină care să-i înzestreze pe oameni cu caracter și noblețe", își propune să creeze „diplomatul ideal care să dobîndească pacea lumii și deplina înțelegere între state". Tot clasa a XII-a vrea să descopere și „un medicament împotriva ignoranței".

★

Elevii diferitelor clase se prezintă, priviți prin prizma acestei anchete, ca o generație unitară, animată de idealuri comune. Diferențierile, la diferite trepte de vîrstă, vin nu atît din tipologia invențiilor, cît din gradul lor de complexitate. Elevii din ultimele clase nu trădează visurile celor mici și mult mai mici decît ei, ci le amplifică, le îmbogățesc. le precizează detaliile și le stabilesc cadrul de dezvoltare.

După cum am putut observa, cu unele puține excepții, elevii se orientează spre domenii de investigație ale căror jaloane au fost deja fixate de futurologi. Am putea să îndrăznim a identifica astfel o fericită intersectare între obiectivele științelor previzionare și posibilii lor realizatori de mîine.

Este de observat totodată că, inspirîndu-se în mare măsură din literatura de anticipație sau din cele mai noi cuceriri ale științelor și tehnicii contemporane, tinerii nu se rezumă la a prelua mecanic modelele acestora, ci imaginează combinații și perfecționări originale. Forțînd, nu o dată, granițele imposibilului, elevii se întorc tot atît de frecvent la rigorile științei, căutînd în sfera acesteia temeiuri realiste pentru ideile lor.

Nu putem ști cîte din invențiile celor care au răspuns la ancheta noastră se vor realiza într-adevăr în anii sau în deceniile care vor urma. Dar ele sînt revelatoare pentru direcțiile în care elevii vor să-și valorifice aptitudinile.

Aspirațiile, ideile, visurile, gîndurile mărturisite de elevi ne îndeamnă stăruitor, ne impun să avem în vedere că lucrăm cu o generație care se dovedește a fi atrasă în mod manifest de tehnică. o generație care vrea să producă, să aducă o contribuție efectivă la progresul științific, economic, social. O generație care vrea să creeze. O generație care are idei îndrăznețe și pe care imposibilul n-o intimidează, căreia el nu-i opune bariere.

OCTAVIAN BUZESCU

INFORMARE • DOCUMENTARE

ELVEȚIA: Didacta — Tîrgul internațional de material didactic

La 1 iunie și-a închis porțile DIDACTA — Tîrgul internațional de material didactic organizat la Basel cu participarea unor firme specializate din 25 țări situate pe patru continente.

Desfășurată pe o suprafață de 26 000 metri pătrați, DIDACTA-1970 a constituit cea mai amplă prezentare de material didactic organizată pînă în prezent în lume. În standurile sale au fost expuse cele mai recente realizări din toate domeniile tehnicii și echipamentului școlar: lucrări editoriale, hărți, material didactic pentru muzică și desen, utilaj pentru lucrări practice, jocuri și material sportiv, mobilier școlar, mijloace pentru predarea fizicii, chimiei, biologiei, disciplinelor tehnice, pentru amenajarea școlilor profesionale, rechizite școlare etc. Unul dintre pavilioanele cele mai mari ale expoziției a cuprins exclusiv aparate audio-vizuale, laboratoare lingvistice și mijloace tehnice pentru învățămîntul programat. A existat, de asemenea, un stand de „teledidactică". Japonia, Uniunea Sovietică, Iugoslavia, Spania, Republica Democrată Germană, Australia, Israelul, Canada, Olanda și Belgia au prezentat programe complete de tehnologie școlară.

În aceeași perioadă în care a avut loc tîrgul internațional, organizatorii „Didactei-1970" au inițiat, în colaborare cu unele foruri pedagogice, un simpozion asupra instruirii programate și mașinilor de învățat și un congres cu tema „Progresul tehnic și realitatea școlară".

R. P. POLONĂ: O instituție pentru educația estetică a copiilor

La Torun, în R.P. Polonă, funcționează o instituție de educație estetică cu caracter oarecum neobișnuit. Este vorba de centrul de artă plastică pentru copii, creat la inițiativa Institutului de metodică a disciplinelor artistice de pe lîngă Universitatea „Nicolaus Copernic". Centrul dispune și de o galerie de lucrări ale elevilor, unde sînt grupate, în funcție de vîrsta „artiștilor" și de caracterul lucrărilor (sculpturi, picturi în ulei, desene în alb-negru și în culori), realizări plastice ale copiilor din întreaga Polonie. Periodic Centrul organizează expoziții tematice — cum au fost, de pildă, expozițiile cu temele „Zborurile cosmice", sau „Teatrul văzut de copii" — precum și concursuri de creație plastică.

Pe lîngă galeria de la Torun și-a început recent activitatea și un studio experimental, în cadrul căruia o serie de cercetători studiază diferite probleme privind educația estetică a copiilor.

S. U. A.: Computerele și planificarea conținutului învățămîntului

Necesitatea reorganizării unei imense cantități de cunoștințe la toate disciplinele școlare ca urmare a exploziei informaționale, apariția unui mare număr de mijloace de instruire și comunicare, restructurarea modului de organizare a activității în colectivele didactice, ca și individualizarea tot mai accentuată a instruirii au introdus atîtea variabile în planificarea conținutului învățămîntului, încît specialiștii tind tot mai mult să recurgă la computere în rezolvarea acestei probleme complexe. În două districte școlare din S.U.A. — Portland și Boulder Valley-Colorado — ca și la Universitatea de stat din New York se întreprind de cîțiva ani cercetări sistematice în această direcție. Programul realizat la Universitate pune accentul pe organizarea acțiunii profesorilor, la Portland se urmărește asigurarea condițiilor optime de studiere a disciplinelor științifice de către elevi în timp ce la Boulder Valley se tinde spre stabilirea unor moduli ai conținutului învățămîntului care să corespundă atît obiectivelor generale ale instruirii, cît și caracteristicilor individuale ale elevilor.

DANEMARCA: Pregătirea și perfecționarea personalului didactic

În ultimii ani, în învățămîntul din Danemarca s-au efectuat importante reconsiderări cu privire la pregătirea și perfecționarea profesorilor. Datorită prelungirii învățămîntului general, care include în prezent și școlile reale (școli cu durată de trei ani, cuprinzînd pe absolvenții clasei a VII-a a școlilor generale) au crescut mult necesitățile de cadre didactice. În acest scop au fost înființate 19 cursuri de pedagogie, care au misiunea de a pregăti profesori pentru școlile reale. Formarea profesorilor pentru gimnazii (echivalente liceelor de la noi n.n.) continuă să se desfășoare exclusiv în universități.

Pentru perfecționarea de specialitate și pedagogică a celor care au absolvit cursurile de pedagogie s-a creat recent, la Copenhaga, institutul „Danmark Lärenhöjskole". După absolvirea acestui institut, cursanții primesc titlul de „candidați în pedagogie", iar pe baza susținerii unei lucrări științifice, titlul de „licențiați". În atribuțiile institutului intră și conferirea doctoratului în pedagogie.

ÎN PAS CU VREMEA

Anticipînd îndepărtatul an 2 000, scriitorii de literatură științifico-fantastică și futurologii ne făgăduiesc locuințe-cetăți feerice, în care vor trăi, folosindu-se de toate binefacerile civilizației, zeci de mii de oameni; ne făgăduiesc întreprinderi gigantice, conduse prin simpla apăsare a unui buton; ne făgăduiesc că se va putea trăi în cosmos și în adîncul mărilor. Dar toate acestea vor fi într-un viitor îndepărtat. Toate — cu excepția omului care pășește acum pentru prima dată în școală și care în anul 2000 se va afla în momentul deplinei înfloriri a forțelor sale fizice și spirituale. De aceea întrebarea „Cum trebuie instruit acest om în prezent?" nu este de loc o simplă întrebare retorică, iar faptul că marii pedagogi, ca și marii savanți ai lumii îi acordă atîta însemnătate nu este nicidecum întîmplător.

În Uniunea Sovietică, un important detașament de valoroși savanți și de lucrători în domeniul științei pedagogice s-a ocupat, împreună cu cei mai buni profesori și metodiști, de modernizarea programelor școlii medii de cultură generală, urmărind să pună de acord conținutul învățămîntului cu cerințele progresului științifico-tehnic, să asigure ridicarea nivelului ideologico-teoretic al studiului, întărirea orientării ideologice a procesului educativ, astfel încît școala să formeze concepția marxist-leninistă a elevilor, să educe luptători înflăcărați pentru comunism, patrioți și internaționaliști convinși. S-a urmărit, totodată, stabilirea unor corelații judicioase între ciclul științelor naturii și ciclul științelor umaniste, între pregătirea de cultură generală și pregătirea politehnică.

Paralel cu cercetarea teoretică s-a organizat și un experiment practic, cu o durată de cîțiva ani. În domeniul învățămîntului primar, experimentul a început în anul 1957, în 172 de școli din Moscova, sub conducerea academicianului L. V. Zankov. Experimentatorii și-au propus să descopere caracterul legăturilor obiective între structura învățămîntului și evoluția dezvoltării generale a copiilor și să elaboreze, pe această bază, căile și mijloacele perfecționării radicale a procesului instructiv-educativ. La sfîrșitul celui de-al treilea an copiii își însușeră în întregime programa primelor patru clase, concluziile experimentului dovedind în mod convingător că și nivelul dezvoltării lor generale este mult ridicat.

Tot în 1957, la școala „V. I. Lenin" a început, sub conducerea prof. univ. N. A. Menchinskaia, verificarea experimentală a noilor cursuri de matematică, de citit-scris și de dezvoltare a vorbirii.

Noua programă a școlii primare, manualele și materialele metodice corespunzătoare au fost introduse în primul rînd într-o serie de școli din R.S.F.S.R. (în anii 1952—1962), apoi în școli din alte republici naționale (în anii 1962—1966). Începînd din 1966, noile programe și manuale au fost introduse și în trei raioane sătești, iar în ultimii doi ani, încheindu-se verificarea experimentală de masă, acestea se aplică în primele clase ale tuturor școlilor din principalele orașe ale țării și din multe raioane. Pentru prima dată în istoria învățămîntului un experiment pedagogic a dobîndit dimensiuni atît de ample, a cuprins peste 500 000 de elevi. Verificarea experimentală de masă a demonstrat că învățămîntul primar de trei ani este accesibil tuturor copiilor, indiferent de pregătirea lor preșcolară.

În clasele mari, sarcina experimentului a fost aceea de a stabili accesibilitatea anumitor noțiuni și idei științifice noi și de a descoperi o structură mai rațională a cursurilor școlare. De pildă, la fizică s-a verificat în mod experimental cît de mult pot fi aprofundate unele probleme ale electronicii, unele elemente ale teoriei relativității, ale fizicii cuantice, ale structurii atomului etc. Pe această bază s-au stabilit primele variante ale noilor programe, care, la rîndul lor, au fost supuse verificării în școlile experimentale ale Academiei de științe pedagogice, ca și în alte școli din marile orașe. Conform cu rezultatele experimentului, programele au fost corectate și perfecționate în repetate rînduri. Se știe că noile programe nu pot fi introduse fără pregătirea unor manuale redactate pe baza lor. Practica a arătat că logica muncii de elaborare a manualelor și verificarea experimentală ulterioară a acestora cere, în unele cazuri, să se introducă corecturi chiar în programe. De aceea s-a luat hotărîrea ca programele să fie confirmate odată cu manualele. La elaborarea manualelor au fost atrași mari oameni de știință, metodiști și profesori eminenți. De exemplu, în fruntea colectivului care a redactat manualele de matematică s-a aflat academicianul A. N. Kolmogorov, de manualele de fizică s-a ocupat academicianul I. K. Kikoin ș.a.m.d.

Este de deplin firesc faptul că în procesul unei experimentări atît de largi și al pregătirii într-un termen scurt pentru trecerea la noile programe s-au ivit și greutăți și probleme care n-au putut fi rezolvate dintr-o dată. S-a constatat astfel că la unele obiecte s-a intensificat supraîncărcarea, că s-a încălcat corelația logică dintre însușirea cunoștințelor și dezvoltarea elevilor, în unele cazuri s-a acordat insuficientă atenție formării priceperilor și deprinderilor, ceea ce duce în mod inevitabil la o însușire formală a cunoștințelor. Toate acestea ne cer ca în decursul viitorilor 2—3 ani să nu slăbim eforturile pentru verificarea și desăvîrșirea în continuare a manualelor și programelor. În cazul acesta este vorba nu de transformări radicale, de principiu, ci de unele corectări parțiale.

În prezent în Uniunea Sovietică funcționează circa 200 000 de școli, în care sînt cuprinși 49 000 000 elevi, instruiți și educați de 2 500 000 de profesori. În aceste condiții problema perfecționării, a înarmării metodice a personalului pedagogic al țării și a asigurării materialelor ilustrative și didactice dobîndește o deosebită însemnătate. În ultimul timp în școli se acordă o mare atenție mijloacelor tehnice de învățămînt. Este, desigur, o orientare pozitivă. Totuși, profesorul a fost și va fi întotdeauna figura principală a procesului instructiv-educativ. Desăvîrșirea măiestriei lui metodice, dezvoltarea tendințelor progresiste care s-au evidențiat în ultimii ani în experiența celor mai buni profesori și intensificarea pe această bază a procesului de învățămînt constituie calea celei mai bune organizări a lecțiilor și a acțiunilor din afara lecției, a folosirii mai raționale a timpului de studiu. O deosebită atenție se acordă și intensificării caracterului activ al participării elevilor înșiși la procesul de învățămînt, prin sporirea timpului de lucru în laborator și a lucrărilor practice, prin crearea în lecții a unor situații care dezvoltă curiozitatea elevilor și interesul lor de cunoaștere.

În anul 1974 școlile din toate republicile unionale ale U.R.S.S. vor termina în linii mari trecerea la noile planuri de învățămînt, la noile programe și manuale. Introducerea lecțiilor facultative, dezvoltarea muncii de orientare profesională, îmbunătățirea pregătirii politehnice și de muncă vor permite o mai bună pregătire a elevilor pentru viață, pentru muncă, pentru continuarea studiilor și pentru alegerea conștientă a unei profesiuni. Toate acestea vor face să crească într-o măsură importantă autoritatea școlii medii, vor spori rolul și însemnătatea ei în realizarea educației comuniste a tinerei generații.

Dezvoltarea socială și tehnică a epocii contemporane determină o creștere impetuoasă a nivelului exigențelor puse în fața fiecărui om în parte. Alinierea la contemporaneitate obligă pe fiecare educator nu numai să introducă tineretul în spațiile nemărginite ale științei, dar și să-l educe în spiritul glorioaselor tradiții de luptă, de muncă și revoluționare ale partidului comunist și ale popoarelor sovietice. A forma oameni crescuți în spiritul colectivismului, luptători neînfricați, cu un profund simț al răspunderii pentru cauza înaintașilor lor și pentru soarta construcției comuniste — iată prima sarcină și prima garanție a succeselor noastre viitoare.

MIHAIL KONDAKOV
adjunct
al ministrului învățămîntului
al U.R.S.S.

Palatul pionierilor din Sevastopol

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" - IAȘI

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FIZICA

— lector la Catedra de Optică și spectroscopie, disciplinele Biofizică, Spectroscopie, poziția VII A/4;
— lector la Catedra de Optică și spectroscopie, disciplina Metode audio-vizuale, poziția VII A/5;
— lector la Catedra de Fizică teoretică și structura materiei, disciplinele Fizica cu aplicații în biologie, Metodica predării fizicii și tehnica experientelor didactice, poziția VI/11.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— lector la Catedra de Materialism dialectic și istoric, disciplinele Metode și tehnici de cercetare sociologică, Sociologie economică (facultativ), Filozofie marxistă poziția XXVII A/11.
— lector la Catedra de Istoria filozofiei și logică, disciplinele Istoria filozofiei, Istoria filozofiei românești poziția XXVII B/8;
— lector la Catedra de Istoria României, disciplinele Istoria economiei naționale, Istoria Bizanțului, poziția XXVIII/12.
— lector la Catedra de psihologie, disciplinele Psihologie, Psihologie generală, Psihologie generală și socială, Psihologia copilului, Psihologie pedagogică, Psihologia copilului și psihologie pedagogică, poziția XXX B/7;
— lector la Catedra de Socialism științific, disciplina Socialism științific, poziția XXXI/6.
— lector la Catedra de socialism științific, disciplinele Probleme de filozofie și științe politice, poziția XXXI/7;
— lector la Catedra de Socialism științific, disciplinele Probleme de filozofie și științe politice, Socialism științific, poziția XXXI/9.
— conferențiar la Catedra de Socialism științific, disciplina Socialism științific, poziția XXXI/4;
— conferențiar la Catedra de Socialism științific, disciplina Socialism științific, poziția XXXI/2:

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— lector la Catedra de Contabilitate și analiză economică, disciplinele Contabilitatea întreprinderilor, Contabilitatea industriei, constructiilor si transporturilor, Evidența contabilă a ramurilor, poziția XXXV A/6:
— lector la Catedra de contabilitate și analiză economică, disciplinele Analiza activității economice a întreprinderilor, Evidența contabilă și analiza economică, Economia, organizarea, planificarea, legislația si evidența contabilă, poziția XXXV A/11;
— lector la Catedra de finante, disciplinele Finantele agriculturii, Preturi, poziția XXXII B/7;
— lector la Catedra de finanțe, disciplina Finantele industriei, construcțiilor și transporturilor, poziția XXXII B/6:
— asistent la catedra de Finanțe, disciplinele Finanțe, Buget de stat si control financiar, poziția XXXII B/11:
— conferențiar la Catedra de economia, organizarea si planificarea agriculturii si statistică, disciplinele Economia agriculturii socialiste, Probleme actuale ale agriculturii mondiale, poziția XXXII C/2:

INSTITUTUL PEDAGOGIC

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— lector la Catedra de desen, pictură, compoziție, disciplina Desen artistic, poziția IX/5.
— asistent la Catedra de Desen, pictură, compoziție, disciplinele Pictură-compoziție, Caligrafie, poziția VIII/8.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de conferențiari și lectori și de 15 zile pentru posturile de asistenți.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de conferențiari și lectori și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

CONSERVATORUL „GEORGE DIMA" - CLUJ

ANUNȚA

scoaterea la concurs a postului de conferențiar de la Facultatea de compoziție și muzicologie, Catedra I. Compoziție, orchestrație, citire de partituri, disciplina Teoria instrumentelor și orchestrație poziția 2.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Conservatorului de muzică „George Dima" din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33, din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 34539/1969.

Concursul se va ține la sediul Conservatorului din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

Termenul de înscriere la concurs se socoteste de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

TÎRGU-MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Lector la catedra de limbă și literatură română, disciplina Istoria literaturii române, poziția 7
— Lector la catedra de limbă și literatură maghiară, disciplina Limbă maghiară contemporară (fonetică și vocabular), poziția 7.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, Str. N. Iorga nr. 1, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969. Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DIN ORADEA

ANUNȚA

SCOATEREA LA CONCURS A URMĂTOARELOR POSTURI:

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limba română
Lector, disciplina Limba română contemporană, poziția 3 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Catedra de literatură română
Lector, disciplina Istoria literaturii române, poziția 2 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.

FACULTATEA DE MATEMATICA

Catedra de matematică, fizică, chimie
Lector, disciplinele Matematică și Fundamentele matematicii, poziția 6 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Conferențiar, disciplinele Chimie anorganică și analitică, poziția 12 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Lector, disciplineie Chimie anorganică și analitică și Chimie organică, poziția 15 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Lector, disciplinele Metodica predării chimiei, Metodica predării fizicii și Cine-foto, poziția 16 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Catedra de pedagogie
Lector, disciplina Psihologia copilului și psihologia pedagogică, poziția 1 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Catedra de teorie, științe medicale și jocuri sportive
Lector, disciplina Baschet, poziția 6 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Asistent, disciplinele Volei și Handbal, poziția 12 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.
Catedra de sporturi individuale
Asistent, disciplinele Gimnastică și Schi, poziția 11 din statul de funcțiuni pe anul universitar 1970—1971.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului din Oradea, str. Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile (15 zile pentru postul de asistent) de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.
Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.
Concursul se va ține la Institutul pedagogic din Oradea în termen de 30 de zile (respectiv 15 zile pentru postul de asistent) de la data expirării termenului de înscriere.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii
40.132